

Bruksela, 11 października 2023 r.
(OR. en)

13901/23

LIMITE

**SCH-EVAL 217
COSI 173
CRIMORG 129
ENFOPOL 422
JAI 1298
FRONT 311
ASIM 91
MIGR 328
CATS 56
COPEN 356
RELEX 1172
COMIX 447**

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Ogólny stan strefy Schengen – Zwalczanie przestępczości transgranicznej, w szczególności przemytu migrantów

---

Transgraniczna przestępczość zorganizowana pozostaje jednym z najistotniejszych zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen. W czerwcu 2023 r. Rada ds. Schengen uznała walkę z poważną i zorganizowaną przestępczością transgraniczną za obszar wymagający dodatkowego impulsu do działania w latach 2023–2024.

Zagrożenie przestępstwami związanymi z przemytem lub wykorzystywaniem osób (w tym dzieci), takimi jak przemyt migrantów, różne formy handlu ludźmi i wykorzystywanie seksualne dzieci, utrzymuje się na krytycznie wysokim poziomie i ma coraz poważniejszy wpływ na osoby w trudnej sytuacji. Ta działalność przestępcza stanowi również poważne wyzwanie dla skutecznego zarządzania naszymi granicami zewnętrznymi i może zakłócić funkcjonowanie strefy Schengen.

Rynek przemytu migrantów do UE i wewnątrz UE napędzany jest pojawianiem się i pogłębianiem się rozlicznych kryzysów, w szczególności recesji gospodarczych, nadzwyczajnych sytuacji dotyczących środowiska wynikających ze zmiany klimatu oraz trwającymi konfliktami, a także presją demograficzną w wielu krajach pochodzenia¹. Dramatyczne wydarzenia mające miejsce w ostatnich miesiącach w sąsiedztwie Europy tylko potwierdzają te tendencje².

Czy nasza obecna reakcja na przemyt migrantów jest dostosowana do tej zmieniającej się rzeczywistości i czy pozwala na skoordynowane zajęcie się tymi zagrożeniami?

19 października 2023 r. Rada ds. Schengen omówi tę kwestię w nawiązaniu do dyskusji, które przeprowadziła na swoim posiedzeniu w grudniu 2022 r.³ Podejmie decyzję w sprawie szeregu konkretnych działań i trwałych rozwiązań, aby zapewnić skoordynowane reagowanie UE na zidentyfikowane potrzeby. Wyniki tej dyskusji będą istotne w kontekście niedawnych zapowiedzi przewodniczącej Komisji Europejskiej zawartych w jej orędziu o stanie Unii oraz w 10-punktowym planie ogłoszonym na Lampedusie we wrześniu 2023 r. Przymyt migrantów był elementem dyskusji ministrów o zewnętrznym wymiarze azylu i migracji na posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych 28 września 2023 r., na którym Komisja potwierdziła, że zamierza zorganizować pod koniec listopada 2023 r. międzynarodową konferencję na temat zwalczania przemytu migrantów. Co ważne, również unijni przywódcy będą wkrótce rozmawiać o wewnętrznym wymiarze migracji na szczycie Rady Europejskiej 26–27 października 2023 r.

W świetle barometru Schengen+ z października 2023 r. ministrowie są proszeni o przedyskutowanie i uzgodnienie – w oparciu o wyzwania i potrzeby określone w niniejszym dokumencie (w załączniku) – kluczowych działań stanowiących kompleksową i zintegrowaną reakcję na przemyt migrantów.

---

¹ Europol (2023): Sprawozdanie „Europol Spotlight”: Siatki przestępcze a przemyt migrantów; dokument publicznie dostępny pod adresem: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu/spotlight-report-migrant-smuggling-networks-and-their-methods).

² W okresie od stycznia do sierpnia 2023 r. zarejestrowano w UE 232 350 przypadków nieuregulowanego przekroczenia granicy, co stanowi wzrost o 18 % w porównaniu z 2022 r. i jest najwyższą wartością od 2016 r. (Frontex). W 2023 r. połowa wykrytych na granicach UE przypadków miała miejsce na środkowośroziemnomorskim szlaku migracyjnym, co czyni go najbardziej dynamicznym szlakiem migracyjnym; między styczniem a sierpniem liczba przypadków nielegalnego przekroczenia granicy na tym szlaku niemal podwoiła się (+96 %). Jak dotąd w 2023 r. 70 % przypadków to osoby przybyłe do Włoch z Tunezji; 70 % tych przypadków dotyczy Lampedusy. Pomimo że UE zawarła niedawno z Tunezją umowę w sprawie zwalczania przemytu migrantów, latem przemyt z Tunezji nasilił się. Przewiduje się też, że ulewne deszcze, które nawiedziły północno-wschodnią Libię we wrześniu 2023 r., i ich katastrofalne skutki będą miały wpływ na popyt na usługi przemytnicze.

Obecne dane wskazują, że przemytnicy migrantów pozostają w znacznej mierze poza zasięgiem unijnych organów ścigania oraz że takie siatki przestępcze nadal są aktywne w strefie Schengen i ułatwiają wtórne przepływy (Europol).

³ 15086/22.

CZTERY KLUCZOWE DZIAŁANIA W RAMACH KOMPLEKSOWEJ REAKCJI NA PRZEMYT MIGRANTÓW

I. Wzmocnienie wspólnej orientacji sytuacyjnej

- Państwa członkowskie** mają proaktywnie dzielić się informacjami, w tym informacjami uzyskanymi w państwach trzecich⁴, z działającym w Europolu Europejskim Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów (EMSC) w kontekście projektu analizy operacyjnej w zakresie przemytu migrantów na początku każdego dochodzenia, aby umożliwić kontrole krzyżowe.
→ **Europol** ma przedstawić na nadchodzącym posiedzeniu Rady ds. Schengen w grudniu 2023 r. wstępną analizę ewolucji informacji udostępnionych przez państwa członkowskie i Frontex.
- Frontex, Europol i Eurojust oraz Agencja UE ds. Azylu (EUAA)** mają sporządzić wspólny obraz sytuacji w zakresie przemytu migrantów i analizę na ten temat. **Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA)** i agencje WSiSW mają zintensyfikować strategiczną współpracę międzyagencyjną, wymianę informacji oraz ich analizę.
→ **Frontex, Europol, Eurojust i EUAA** mają sporządzić wspólny obraz sytuacji w zakresie przemytu migrantów i analizę na ten temat, w szczególności w oparciu o informacje otrzymane od państw członkowskich i innych odpowiednich unijnych organów/sieci, takich jak misje WPBiO, i mają to zrobić w takim terminie, by można było to uwzględnić w barometrze Schengen w marcu 2024 r., a następnie mają powtarzać to regularnie.
- Państwa członkowskie** mają aktywnie zasilać systemy informacyjne WSiSW oraz przeprowadzać systematyczne kontrole z wykorzystaniem odpowiednich baz danych⁵ w państwach trzecich, na granicach zewnętrznych i w strefie Schengen. **Europol** ma przekazywać państwom członkowskim odpowiednie dane na potrzeby dochodzeń w sprawie zwalczania przemytu migrantów. **Państwa członkowskie** mają proaktywnie dzielić się danymi osobowymi z Europolem za pośrednictwem aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji SIENA.
→ **Europol, Frontex i eu-LISA** mają co roku przekazywać Radzie ds. Schengen zaktualizowane informacje na temat korzystania z tych baz danych przez państwa członkowskie – za pośrednictwem barometru Schengen+, począwszy od posiedzenia Rady ds. Schengen w grudniu 2023 r.

---

⁴ W szczególności informacjami, których źródłem są urzędnicy łącznikowi ds. imigracji oddelegowani do państw trzecich, projekty wspólnych partnerstw operacyjnych oraz misje w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO).

⁵ W tym baz SIS, SIENA / systemu informacyjnego Europolu, FIELDS, FADO i bazy INTERPOL-u zawierającej dane skradzionych lub utraconych dokumentów podróży (SLTD).

4. Działające w **Europolu unijna jednostka ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie** (EU IRU) i **EMSC** mają proaktywnie współpracować z **państwami członkowskimi**, by identyfikować ślady cyfrowe siatek przemytu migrantów.
  - ➔ **Działające w Europolu EMSC i EU IRU** mają regularnie składać sprawozdania na temat wsparcia udzielanego państwom członkowskim – za pośrednictwem barometru Schengen+, począwszy od grudnia 2023 r.

5. **Komisja, agencje WSiSW i państwa członkowskie** mają gromadzić dane wywiadowcze na temat roli podmiotów zewnętrznych w ułatwianiu nieuregulowanej migracji służącej destabilizowaniu Unii Europejskiej lub państw członkowskich.
  - ➔ **Agencje WSiSW i państwa członkowskie** mają dzielić się informacjami na odpowiednich forach, w tym na potrzeby sprawozdań ze zintegrowanej orientacji i analizy sytuacyjnej i sprawozdań unijnej sieci ds. reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego.
  - ➔ **Unijna sieć ds. reagowania w obszarze migracji i na wypadek kryzysu migracyjnego** ma monitorować sytuację w regionach ryzyka oraz terminowo uwzględniać udostępniane przez agencje WSiSW i państwa członkowskie zagregowane dane i informacje dotyczące działalności siatek przestępczych, sposobów działania i szlaków w sprawozdaniach ze zintegrowanej orientacji i analizy sytuacyjnej. **ESDZ** ma zapewniać orientację sytuacyjną w oparciu o sprawozdania Centrum Analiz Wywiadowczych UE (INTCEN). **ESDZ (za pośrednictwem delegatur UE)** ma składać okresowe sprawozdania na temat poziomu współpracy z kluczowymi państwami trzecimi w zakresie zwalczania przemytu.

II. Wzmocnienie unijnych ram prawnych dotyczących przemytu migrantów

1. Oczekiwanie na wnioski ustawodawcze **Komisji**, które mają służyć wzmocnieniu unijnych ram prawnych dotyczących przemytu migrantów i obejmować elementy związane z sankcjami, zarządzaniem, przepływem informacji i rolą agencji WSiSW.
  - ➔ **Komisja** ma przedstawić, wraz z nowymi wnioskami ustawodawczymi, przegląd wdrażania ram operacyjnych i prawnych, w tym odnowionego unijnego planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów (2021–2025), unijnych ram prawnych dotyczących zwalczania przemytu migrantów i obecnych przepisów w tym zakresie obowiązujących w państwach członkowskich.

III. Wzmocnienie i integracja europejskiej współpracy operacyjnej

- Państwa członkowskie** mają intensyfikować wspólne dochodzenia w sprawie zidentyfikowanych celów o dużym znaczeniu i siatek przestępczych wysokiego ryzyka, przy wsparciu ze strony **Eurojustu** i **Europolu** w postaci grup zadaniowych i w ścisłej współpracy z europejską multidyscyplinarną platformą przeciwko zagrożeniom przestępczymi (EMPACT). Państwa członkowskie mają ustanawiać/uruchamiać ukierunkowane wspólne patrole i inne wspólne operacje, w tym prowadzone online, poparte uprzednią analizą⁶. **Agencje WSiSW** mają maksymalizować swoje zaangażowanie w **EMPACT** i – w ramach swoich odpowiednich mandatów – prowadzić wspólne działania. **Państwa członkowskie i agencje WSiSW** mają wzmacniać za pośrednictwem **EMPACT** synergie między działaniami operacyjnymi podejmowanymi w ramach odpowiednich planów działań operacyjnych, które mają wpływ na przemyt migrantów, np. planów w zakresie handlu ludźmi, prania pieniędzy i przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów.

  - ➔ **Agencje WSiSW**, w szczególności **Europol**, mają regularnie składać sprawozdania za pośrednictwem barometru Schengen+ na temat aktywnego angażowania się państw członkowskich we współpracę operacyjną w ramach **EMPACT**, począwszy od grudnia 2023 r.
  - ➔ **Rada i Parlament Europejski (jako władze budżetowe), Komisja oraz zarząd Europolu** mają zapewnić wystarczające finansowanie w celu wsparcia działań operacyjnych i cyfryzacji platformy za pośrednictwem ich budżetu operacyjnego w latach 2024–2025 i w latach kolejnych.
- Państwa członkowskie** mają optymalnie wykorzystywać wsparcie **Eurojustu** w sprawach dotyczących przemytu migrantów, przy zastosowaniu pełnego spektrum dostępnych narzędzi sądowych, w tym wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych i narzędzi operacyjnych. Krajowe organy wymiaru sprawiedliwości mają wejść w skład wspólnej łącznikowej grupy zadaniowej ds. zwalczania przemytu migrantów oraz handlu ludźmi.

  - ➔ **Eurojust** ma regularnie składać sprawozdania na temat wsparcia udzielanego państwom członkowskim w zwalczaniu przemytu migrantów, za pośrednictwem barometru Schengen+, począwszy od grudnia 2023 r.

⁶ Zalecenie Rady (UE) 2022/915 z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie współpracy operacyjnej organów ścigania.

3. **Państwa członkowskie** mają – z założenia – prowadzić dochodzenia finansowe i procedury odzyskiwania mienia w ramach dochodzeń dotyczących przestępczości zorganizowanej przy wsparciu **działającego w Europolu Ośrodka ds. Przestępczości Gospodarczej i Finansowej** oraz Eurojustu.
- ➔ **Europol (Ośrodek ds. Przestępczości Gospodarczej i Finansowej)** i **Eurojust** mają sporządzić wspólne sprawozdanie w tej sprawie do czerwca 2024 r., w oparciu o m.in. informacje otrzymane od państw członkowskich i innych odpowiednich unijnych organów/sieci.
4. **Państwa członkowskie** mają skutecznie uwzględniać przemyt migrantów podczas dostosowywania swoich krajowych strategii zintegrowanego zarządzania granicami do wieloletniej unijnej strategii europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami.
- ➔ **Państwa członkowskie** mają dostosować swoje krajowe strategie zintegrowanego zarządzania granicami, które to strategie powinny obejmować kwestię przemytu migrantów, do wieloletniej polityki strategicznej w zakresie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami w ramach czasowych przewidzianych w tej polityce.
5. **Krajowe** zintegrowane systemy nadzorowania granic mają być systematycznie zasilane analizami ryzyka i ocenami narażenia, w szczególności tymi, które są przygotowywane w regularnych odstępach czasu przez Frontex.
- ➔ **Rada ds. Schengen** ma być regularnie informowana o poziomach ryzyka przypisanych odcinkom granic zewnętrznych, aby lepiej ukierunkować działania w zakresie nadzorowania.
6. **Państwa członkowskie** mają poprawić jakość kontroli granicznych i odpowiednio korzystać ze wsparcia operacyjnego Fronteksu, w szczególności w punktach wjazdu wymagających szczególnej uwagi i charakteryzujących się wysokim ryzykiem, z uwzględnieniem możliwości uzyskania unijnego finansowania.
- ➔ **Komisja** ma przedstawić za pośrednictwem barometru Schengen+ z grudnia 2023 r. pierwszy horyzontalny i przekrojowy przegląd najważniejszych niedociągnięć mających negatywny wpływ na bezpieczeństwo granic UE, w oparciu o wyniki ocen Schengen i oceny narażenia przeprowadzane przez **Frontex**.

7. **Grupa wysokiego szczebla ds. dostępu do danych do celów skutecznego egzekwowania prawa** ma zapewnić rozwiązania umożliwiające praktykom odpowiedni dostęp do danych.
- ➔ **Komisja** ma sporządzić sprawozdanie dla Rady i Parlamentu Europejskiego, w którym przedstawi główne ustalenia grupy wysokiego szczebla i zaproponuje działania następcze do końca 2024 r.

IV. Maksymalizacja synergii z działaniami zewnętrznymi UE

1. Rozwijanie i zapewnienie skutecznego wdrażania – w ramach podejścia „Drużyna Europy” – operacyjnych partnerstw antyprzemyticznych (ASOP) z państwami trzecimi lub ich regionami w celu wspierania działań takich jak zwiększanie zdolności krajów partnerskich w zakresie zarządzania granicami, budowanie zdolności, oferowanie wsparcia operacyjnego na rzecz egzekwowania prawa i współpracy wymiarów sprawiedliwości oraz zacieśnianie współpracy w zakresie przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów.
- ➔ **Państwa członkowskie i Komisja** mają wskazać potencjalnych nowych partnerów do celów partnerstw ASOP. **Państwa członkowskie** mają podjąć konkretne działania w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia uruchomionych partnerstw.
2. Należy wskazać konkretne możliwości usprawnienia wymiany informacji z państwami trzecimi związanych z przemytem migrantów, w tym możliwości udzielenia doraźnego wsparcia w toczących się dochodzeniach, m.in. poprzez nowe połączenia za pośrednictwem aplikacji SIENA dla urzędników łącznikowych ds. imigracji z państw członkowskich oraz poprzez finansowane przez UE projekty ukierunkowane na zwalczanie przemytu migrantów w państwach trzecich, a także poprzez istniejące partnerstwa w ramach informacyjnej platformy koordynacyjnej w Europejskim Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów (Europol, Frontex, INTERPOL, operacja IRINI). Tym samym należy rozwijać orientację sytuacyjną i systemy wczesnego ostrzegania.
- ➔ **Państwa członkowskie i Komisja** mają uzgodnić plan działania w celu zbadania możliwości na szczeblu technicznym.
- ➔ **Komisja** ma zintensyfikować negocjacje w sprawie umów o współpracy między Europolem/Eurojustem a krajami partnerskimi mających ułatwić wymianę danych do celów operacyjnych.
- ➔ **Frontex** powinien w pełni wykorzystać swój mandat do prowadzenia działań w państwach trzecich, pracując na rzecz tworzenia korzystnych warunków dla obecności operacyjnej i struktur wymiany danych wywiadowczych w poszczególnych regionach.

Rada ds. Schengen, we współpracy z Komisją i odpowiednimi agencjami UE, jest odpowiedzialna za nadzorowanie realizacji wyżej wymienionych działań i podejmowanie decyzji w sprawie pozostałych wyzwań.

Komisja powinna regularnie przedstawiać Radzie ds. Schengen sprawozdania z postępów w realizacji wyżej wymienionych działań. Sprawozdania te powinny opierać się między innymi na informacjach i analizach dostarczanych przez unijne agencje i państwa członkowskie. Sprawozdania te powinny być w szczególności przekazywane za pośrednictwem rocznego sprawozdania w sprawie stanu strefy Schengen⁷.

---

⁷ Pierwsze sprawozdanie w sprawie stanu strefy Schengen, które ma zawierać takie sprawozdania z postępów w realizacji wyżej wymienionych działań, Komisja ma przedstawić do kwietnia 2024 r. z myślą o posiedzeniu Rady ds. Schengen w czerwcu 2024 r.

Zwalczanie przestępczości transgranicznej, w szczególności przemytu migrantów**WYZWANIA I POTRZEBY****1. Wzmocnienie wspólnej orientacji sytuacyjnej**

Siatki przemytu migrantów okazały się sprawne – szybko dostosowują się do zmian dynamiki nieuregulowanej migracji i do ewoluujących działań organów ścigania⁸. Siatki przemytnicze różnią się między sobą wielkością i działają w oparciu o model biznesowy, w którym przestępcy współpracują na zasadzie ad hoc lub, stosownie do potrzeb, w sposób bardziej stały. Szlaki przemytnicze i sposoby działania są dostosowywane, gdy następuje intensyfikacja działań w zakresie egzekwowania prawa lub wprowadzane są zmiany w polityce wizowej i azylowej⁹.

Aby zareagować na tę zdolność dostosowawczą siatek przestępczych, należy razem rozwijać wspólną i terminową orientację sytuacyjną.

2. Wzmocnienie unijnych ram prawnych dotyczących przemytu migrantów

W ostatnich latach Rada Europejska poświęciła bezpieczeństwu wewnętrznemu strefy Schengen szczególną uwagę; w swoich konkluzjach z 24–25 czerwca 2021 r. potwierdziła znaczenie walki z przemytnikami, wyraziła poważne obawy dotyczące rozwoju sytuacji na niektórych szlakach migracyjnych, co wymaga podjęcia pilnych działań, a także wezwała do przyjęcia podejścia uwzględniającego całe szlaki migracyjne, aby zaradzić tym problemom, w tym poprzez wyeliminowanie przemytu migrantów i handlu ludźmi¹⁰. W odpowiedzi na to wezwanie UE odnowiła swój plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów (2021–2025) przyczyniający się zarówno do zakłócania działalności przemytników, jak i do zwalczania siatek przemytniczych. Przewodnicząca Ursula von der Leyen w niedawnym orędziu o stanie Unii

⁸ Europol (2023): Sprawozdanie „Europol Spotlight”: Siatki przestępcze a przemyt migrantów; dokument publicznie dostępny pod adresem: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

⁹ Europol (2023): Sprawozdanie „Europol Spotlight”: Siatki przestępcze a przemyt migrantów; dokument publicznie dostępny pod adresem: [Spotlight report: migrant smuggling networks and their methods | Europol \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Posiedzenie Rady Europejskiej (24 i 25 czerwca 2021 r.) – Konkluzje, dokument Rady EUCO 7/21 z dnia 25 czerwca 2021 r.

ogłosiła, że Komisja zamierza pilnie zaktualizować unijne ramy prawne dotyczące przemytu migrantów.

Należy dokonać oceny obecnych ram prawnych UE dotyczących przemytu migrantów, które to ramy pochodzą z 2002 r. Choć istnieje pakiet środków dotyczących pośredników¹¹, to w istocie przemyt migrantów wydaje się w coraz większym stopniu wysoce dochodowym biznesem, a ryzyko, że zostanie wykryty, a przestępcy – poddani karze, jest niskie¹².

3. Wzmocnienie i integracja europejskiej współpracy operacyjnej

Przemyt migrantów jest złożoną formą przestępczości, która ma powiązania z innymi obszarami przestępczości, i rozwija się w sposób wielowymiarowy.

Skuteczne rozwiązanie tego problemu wymaga kompleksowej reakcji, przede wszystkim w postaci wzmocnienia **współpracy operacyjnej między wszystkimi interesariuszami wzdłuż łańcucha przestępczego** oraz zacieśnienia **współpracy międzyagencyjnej i multidyscyplinarnej, zwłaszcza w ramach EMPACT**. W tym kontekście współpraca z funkcjonariuszami straży granicznej oraz, ogólniej, skuteczne **zarządzanie granicami zewnętrznymi** mają kluczowe znaczenie dla walki z przemytem migrantów. Ponadto przemyt migrantów jest wysoce dochodowym biznesem – szacuje się, że jego roczny obrót na całym świecie sięga wielu miliardów euro. W związku z tym elementem składowym kompleksowej reakcji muszą być **dochodzenia finansowe**.

Ponadto siatki przemytu migrantów są coraz bardziej ucyfrowione. **Dopuszczają się one nadużyć w środowisku internetowym** i wykorzystują **szyfrowaną łączność** do świadczenia nielegalnych usług, organizowania swojej logistyki i zabezpieczania zysków¹³. Konieczne jest zatem wzmocnienie zdolności organów ścigania i organów sądowych wzdłuż szlaków migracyjnych (w tym w państwach trzecich) do wykrywania obecności tych siatek przemytniczych w internecie i zajęcia się problemem stosowania przez nie nowoczesnej technologii do celów łączności.

¹¹ Dyrektywa Rady 2002/90/WE ustanawiająca wspólną definicję przestępstwa ułatwiania nielegalnego wjazdu, tranzytu i pobytu oraz decyzja ramowa 2002/946 wzmocniająca system karny dotyczący tych przestępstw. Komunikat Komisji Europejskiej (2020/C 323/01) pt. „Wytyczne Komisji w sprawie wdrożenia przepisów UE dotyczących definiowania procedury ułatwiania bezprawnego wjazdu, tranzytu i pobytu oraz zapobiegania temu procederowi”, październik 2020.

¹² Biuro NZ ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC), *Migrant Smuggling – A deadly business* [Przemyt migrantów – śmierteczny biznes], dokument dostępny pod adresem: [Migrant Smuggling A deadly business \(unodc.org\)](https://www.unodc.org/documents/migrant-smuggling/A_deadly_business.pdf).

¹³ Europol, *Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable* [Przemytnicy migrantów i handlarze ludźmi: duże ucyfrowienie i zdolność adaptacji], dokument dostępny pod adresem: [Migrant smugglers and human traffickers: more digital and highly adaptable | Europol \(europa.eu\)](https://www.europol.europa.eu/publications-and-reports/migrant-smugglers-and-human-traffickers-more-digital-and-highly-adaptable).

Walka ze zorganizowanym przemytem migrantów wymaga w coraz większym stopniu, by organy ścigania miały **dostęp do danych**, w tym do informacji i dowodów elektronicznych znajdujących się zarówno na miejscu, jak i za granicą, by były w stanie odszyfrować te dane w celu wsparcia dochodzeń krajowych, stosownie do potrzeb, i zatrzymywać je przez okres niezbędny do przeprowadzenia dochodzenia i przygotowania rzetelnego procesu sądowego.

Istotne jest, by nasza reakcja na przemyt migrantów w zintegrowany sposób uwzględniała jego powiązania z innymi obszarami przestępczości. W szczególności **handel ludźmi** jest często powiązany z przemytem migrantów do UE i poprzez jej terytorium. Po przybyciu do UE migranci o nieuregulowanym statusie często padają ofiarą wykorzystywania seksualnego, wyzysku pracowników lub innych form wykorzystywania. Konieczne jest zatem, aby UE i państwa członkowskie podjęły działania, by **chronić migrantów znajdujących się w trudnej sytuacji**, a jednocześnie zwalczać handel ludźmi poprzez zapobieganie, egzekwowanie prawa i współpracę wymiarów sprawiedliwości w celu stawiania sprawców przed sądem. Ponadto należy zrobić więcej, by wzmocnić walkę z fałszywymi dokumentami, ponieważ **przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów** są często kluczowym elementem umożliwiającym przestępcom ich działalność w zakresie przemytu migrantów¹⁴.

4. Maksymalizacja synergii z działaniami zewnętrznymi UE

Zwalczanie przemytu migrantów wymaga międzynarodowej współpracy i koordynacji z kluczowymi krajami partnerskimi położonymi wzdłuż szlaków migracyjnych. W ostatnich latach poczyniono znaczne postępy, w tym jeśli chodzi o wzmocnienie powiązań z **misjami w dziedzinie WPBiO**, ustanowienie **europejskiej sieci urzędników łącznikowych ds. imigracji** oraz środki przedstawione przez Komisję w jej **unijnych planach działania** dotyczących: **środkowego regionu Morza Śródziemnego, Bałkanów Zachodnich oraz zachodniej części Morza Śródziemnego i Atlantyku**. Należy jednak zrobić więcej, aby zmaksymalizować synergie z działaniami zewnętrznymi UE w priorytetowych państwach trzecich i ich regionach. Operacyjne partnerstwa antyprzemytne będą stanowić integralną część partnerstw UE w dziedzinie migracji z krajami pochodzenia i tranzytu. Zapewnią one bardziej skoordynowane i ustrukturyzowane podejście do współpracy operacyjnej z krajami partnerskimi służącej zwalczaniu przemytu migrantów.

¹⁴ Europejskie Centrum Zwalczenia Przemytu Migrantów (2022), 6 sprawozdanie roczne, 2022, dostępne pod adresem: [EMSC 6 th Annual Report.pdf \(europa.eu\)](#).